

โครงการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาอุบัติเหตุที่เกิดจากรถบรรทุกขนาดใหญ่ในประเทศไทย

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การส่งเสริมการศึกษาวิจัยเพื่อเพิ่มความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนนให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูง

วัตถุประสงค์ : ๑. เพื่อให้คำปรึกษาและแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูลอุบัติเหตุรถบรรทุกเพื่อให้ทราบสถานการณ์อุบัติเหตุของรถบรรทุกในปัจจุบัน

๒. เพื่อสำรวจพฤติกรรมด้านความปลอดภัยของผู้ขับขี่รถบรรทุก สภาพการใช้งานของรถบรรทุก และลักษณะการใช้งานของรถบรรทุกที่ส่งผลต่อความปลอดภัย เพื่อนำมาเป็นข้อมูลเพิ่มเติมในการวิเคราะห์สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุของรถบรรทุก

๓. เพื่อเสนอแนะแนวทางการกำหนดมาตรการเพื่อความปลอดภัยสำหรับรถบรรทุก โดยใช้ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลอุบัติเหตุและข้อมูลอื่นๆ ที่ได้ จากผลการศึกษาของโครงการเป็นหลัก

ตัวชี้วัดด้านปริมาณ : รายงานผลการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาอุบัติเหตุที่เกิดจากรถบรรทุกขนาดใหญ่ในประเทศไทย

ตัวชี้วัดด้านคุณภาพ : ๑. บุคลากรสำนักสวัสดิภาพการขนส่งทางบก สามารถวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับด้านอุบัติเหตุ และวิเคราะห์สถิติด้านความปลอดภัยได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ

๒. บุคลากรสำนักสวัสดิภาพการขนส่งทางบกได้แนวความคิดและวิธีการในการสร้างองค์ความรู้จากฐานข้อมูลที่ตนเองมีอยู่ รวมถึงแนวความคิดต่อยอดในการพัฒนาฐานข้อมูลอุบัติเหตุให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ : ๑. มีแนวทางการศึกษาและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลอุบัติเหตุพร้อมทั้งรูปแบบการนำเสนอข้อมูลสู่ระดับนโยบาย เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุรถบรรทุก

๒. ได้รับข้อมูลเพิ่มเติมจากการสำรวจพฤติกรรมการใช้งานรถบรรทุก เพื่อทราบปัญหาที่นำไปสู่การเกิดอุบัติเหตุ

๓. ได้แนวความคิดและวิธีการในการสร้างองค์ความรู้จากฐานข้อมูลที่ตนเองมีอยู่ รวมถึงแนวความคิดต่อยอดในการพัฒนาฐานข้อมูลอุบัติเหตุให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

หน่วยงาน : สำนักสวัสดิภาพการขนส่งทางบก **ระยะเวลาดำเนินงาน :** ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๑ - ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๒ * **ปรับระยะเวลาเป็นสิ้นสุด ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๓**

การใช้จ่ายเงิน : อนุมัติ ๓,๒๕๗,๐๐๐ บาท

ใช้จริง : ๓,๒๒๕,๖๕๐ บาท

คงเหลือส่งคืนกองทุนฯ : ๓๑,๓๕๐ บาท

สรุปสาระสำคัญของโครงการ	ผลการดำเนินงานตามโครงการ	ผลลัพธ์โครงการ
<p>ปัญหาอุบัติเหตุทางถนนของรถบรรทุกถึงแม้จะมีสัดส่วนการเกิดอุบัติเหตุค่อนข้างน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับยานพาหนะประเภทอื่นๆ แต่พบว่ามีจำนวนผู้เสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บรุนแรงเป็นจำนวนมาก เนื่องจากขนาดและน้ำหนักของรถบรรทุกจะส่งเสริมให้อุบัติเหตุที่แล่นมีความรุนแรงที่สูงขึ้น กรมการขนส่งทางบกได้มีการพัฒนาระบบรายงานอุบัติเหตุรถโดยสารสาธารณะและรถบรรทุก โดยมีการเก็บและบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุในหลายปัจจัย จัดทำรายงานการวิเคราะห์สถานการณ์อุบัติเหตุ ซึ่งข้อมูลในระบบ ยังคงมีข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างมากในการวิเคราะห์หาสาเหตุของอุบัติเหตุในมิติอื่นได้ รวมทั้งมีฐานข้อมูลอุบัติเหตุของกรมทางหลวงและกรมทางหลวงชนบท ซึ่งที่ผ่านมาไม่ได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับรถบรรทุก เพื่อหาสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุรถบรรทุกในภาพรวมและเมื่อจำเป็นที่จะต้องออกมาตราการความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับรถบรรทุก จึงยังไม่มีข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาเป็นเครื่องสนับสนุนมาตรการที่ต้องการใช้ในการแก้ไขปัญหาความปลอดภัยของรถบรรทุกนอกเหนือจากองค์ความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลอุบัติเหตุรถบรรทุกแล้ว เพื่อที่จะหาสาเหตุและความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุรถบรรทุก สนก. จึงได้จัดทำโครงการโครงการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาอุบัติเหตุที่เกิดจากรถบรรทุกขนาดใหญ่ในประเทศไทย เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลรอบด้าน เพื่อหาสาเหตุของรถบรรทุกได้</p>	<p>จัดจ้างที่ปรึกษา คือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยได้ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>๑. ศึกษาทบทวนมาตรการและนโยบายด้านความปลอดภัยของรถบรรทุกในปัจจุบัน เช่น การจัดการกับจุดบอดของรถบรรทุก (Blind spots)/การติดตั้ง Slide guards/การติดแถบสะท้อนแสง/การจำกัด ชม. การทำงานของผู้ขับขี่ เป็นต้น</p> <p>๒. การสำรวจพฤติกรรมด้านความปลอดภัยของผู้ขับขี่รถบรรทุก สภาพการใช้งานของรถบรรทุก และลักษณะการใช้งานของรถบรรทุกที่ส่งผลต่อความปลอดภัย โดยสำรวจรถบรรทุกประเภทต่างๆ รวม ๑,๑๓๗ ครั้ง ประกอบด้วยกลุ่มผู้ประกอบการขนาดใหญ่ ๒๑๑ คัน ขนาดกลาง ๒๖๔ คัน ขนาดเล็ก ๒๕๔ คัน รายย่อย ๓๐๑ คัน และรถบรรทุกวัดอันตราย ๑๑๗ คัน</p> <p>๓. การวิเคราะห์ข้อมูลอุบัติเหตุจากรถบรรทุก และข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ</p> <p>๓.๑ จากการเปรียบเทียบระหว่างผลการวิเคราะห์ข้อมูลอุบัติเหตุรถบรรทุก และการวิเคราะห์ความรุนแรงของอุบัติเหตุ ประเภทรถบรรทุกที่เกิด และสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ โดยใช้ฐานข้อมูลของกรมการขนส่งทางบกและกรมทางหลวงพบว่า อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในช่วงเวลากลางคืนมีแนวโน้มมีความรุนแรงสูงกว่าอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในเวลากลางวัน ส่วนใหญ่เกิดจากรถจักรยานยนต์เป็นคู่กรณี และการวิเคราะห์ความรุนแรงของอุบัติเหตุ ประเภทรถบรรทุกที่เกิด และสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุของกรมการขนส่งทางบกและกรมทางหลวง มีการระบุสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุที่แตกต่างกัน</p> <p>๓.๒ ข้อมูลจากการสำรวจพฤติกรรมด้านความปลอดภัยของผู้ขับขี่รถบรรทุก สภาพการใช้งาน และลักษณะการใช้งานของรถบรรทุกที่ส่งผลต่อความปลอดภัย (๑) พฤติกรรมในการขับขี่รถบรรทุก (๒) มาตรการการบังคับใช้กฎหมาย (๓) ผู้ขับขี่ต่อพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ (๔) การติดตั้งอุปกรณ์และส่วนประกอบด้านความปลอดภัยของรถบรรทุก</p> <p>๔. ข้อเสนอแนะแนวทางการกำหนดมาตรการและนโยบายด้านความปลอดภัยซึ่งแบ่งออกเป็น มาตรการระยะสั้น และมาตรการและนโยบายระยะยาว ดังนี้</p> <p>๔.๑ แนวทางการกำหนดมาตรการ และนโยบายด้านความปลอดภัยของรถบรรทุก</p> <p>๔.๒ แนวทางการกำหนดมาตรการ และนโยบายด้านความปลอดภัยของผู้ขับขี่รถบรรทุก</p> <p>๔.๓ ทางการกำหนดมาตรการ และนโยบายด้านความปลอดภัยของถนน</p> <p>โดยมีผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดด้านปริมาณ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐</p>	<p>๑. บุคลากรของกรมการขนส่งทางบก สามารถทราบถึงสาเหตุและสถานการณ์อุบัติเหตุของรถบรรทุกในปัจจุบัน การวิเคราะห์ข้อมูลอุบัติเหตุจากรถบรรทุก และข้อมูลที่ได้จากการสำรวจสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ และสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับด้านอุบัติเหตุ และวิเคราะห์สถิติด้านความปลอดภัยได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ</p> <p>๒. บุคลากรกรมการขนส่งทางบกได้แนวความคิดและวิธีการในการสร้างองค์ความรู้จากฐานข้อมูลที่ตนเองมีอยู่ รวมถึงแนวความคิดต่อยอด ในการพัฒนาฐานข้อมูลอุบัติเหตุให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จากข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุที่เกิดจากรถบรรทุกขนาดใหญ่ ทั้งในระยะสั้น และระยะยาว</p> <p>๓. กรมการขนส่งทางบก มีแนวทางการกำหนดมาตรการเพื่อความปลอดภัยสำหรับรถบรรทุก โดยใช้ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลอุบัติเหตุและข้อเสนอแนะแนวทางการกำหนดมาตรการและนโยบายด้านความปลอดภัย ซึ่งแบ่งออกเป็น มาตรการระยะสั้น และมาตรการและนโยบายระยะยาว ที่ได้จากการศึกษาของโครงการเป็นหลัก</p> <p>โดยมีผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดด้านคุณภาพ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐</p>

